

انستیتو تحقیقات اسلامی
موسسه تحقیقات اسلامی
پژوهشگاه تحقیقات اسلامی

دانشگاه کوثر
کد اختصاصی همایش:
۹۷۱۸۱-۱۰۵۰۷

3rd National

Conference on language and literature
Well known figures and Celebraties

۱۶ اسفند ماه ۱۳۹۷

مشهد مقدس

مشاعر و مفاهیم
زبان ادبیات و جشنهای
میتن بهمانی

نمادهای عرفانی در درس چهاردهم سی مرغ و سیمرغ فارسی سوم متوسطه دوم

مینو چشم پاک

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، دبیر ادبیات مقطع متوسطه دوم، شهرستان خرمشهر، مدرسه نمونه دولتی بوستان امامت.

چکیده

از دیرباز متفکران و عارفان، روح آدمی را به پرنده‌ای تشبیه کرده‌اند که از عالم بالا و جای اصلی خویش پر باز کرده و سفری را آغاز و از بد حادثه در «دامگه حادثه» تن گرفتار آمده است. انسان کامل مظهر صورت الهی است و مجلای ذات خدایی که سبب بقای عالم و انواع موجودات گشته جهان از وجود او استمداد فیض می‌نماید. در متون عرفانی واژگان و تعبیرات فراوانی مشاهده می‌شود که دور از معنی ظاهری خود، به گونه‌ای معنای رمزی دارند و نمادگونه هستند. در روایت منطق الطیر نیز به جای انسان‌ها بازگیران صحنه‌های اجتماعی پرنده‌گان اند. هر کدام از این پرنده‌گان نماد ویژگی‌ها و خصایص موقعیت‌های اجتماعی خاصی‌اند که منتسب‌اند به انسان‌های اجتماع آن روز عصر عطار. نمادهای رمزی ویژه متون عارفانه است. عارف با کشف و شهود دنیای پیرامون خود را به زبان رمز بیان می‌دارد تا اهل دل واصل به مقام روحانی آن رموز را دریابند. عطار نیشابوری در بیان اندیشه‌های عرفانی و عاشقانه خود از این رموز و نمادها بهره می‌جوید. این جستار که به روش توصیفی و تحلیلی و بر مبنای مطالعات کتابخانه‌ای صورت گرفته است به بررسی نمادهای عرفانی در درس سی مرغ و سی مرغ فارسی ۳ متوسطه دوم می‌پردازد.

کلید واژه‌ها: نماد، سمبل، عرفان، منطق الطیر، عطار نیشابوری